

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет фізичного виховання
Кафедра загальної психології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**спеціальності 232 Соціальне забезпечення
за освітньо-професійною програмою Соціальне забезпечення
мова навчання – українська**

Слов'янськ – 2022 р.

Розробник:

Шайда О.Г. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Стьопкіна А.С.- кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальної психології.

Протокол № 12 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри ____ Шайда Н.П.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол вченої ради № 9 від «27 » червня 2022 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Назва

Кількість кредитів	3 кредитів ECTS, 90 годин, з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій; 24 год. практичних занять), 42 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	2 рік підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 4 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Шайда О.Г. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Контактна інформація	ordnas876111@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 11.00. – 12.00.
Анотація навчальної дисципліни	<p>об'єкт вивчення – соціальні суб'єкти, їх діяльність, зв'язки і відношення</p> <p>предмет вивчення – є факти психічного життя, механізми і закономірності психіки соціального працівника і формування психологічних особливостей його особистості як свідомого суб'єкта діяльності та активного діяча соціально-історичного розвитку суспільства.</p> <p>Навчальна дисципліна передбачає вивчення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок направлених на особистісний і професійний розвиток здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі психологічних знань. Курс спрямований на формування фахівця із соціального забезпечення, здатного до передачі знань та розуміння особистості соціального працівника. Розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології та її структурних елементів.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності» полягає у засвоєнні майбутніми фахівцями теоретичних знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку в умовах навчання та виховання. Ознайомлення з психологічними особливостями професійної діяльності, сучасними парадигмами та інноваційними технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних проблем у професійній діяльності.</p> <p>Програмні компетентності: Загальні компетентності (ЗК) ЗК 4 – Здатність планувати та управляти часом. ЗК 7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 12 – Здатність працювати в команді. ЗК 14 – Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>

ЗК 17 – Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3 – Здатність консультивати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах.

СК 13 – Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

СК 14 – Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері

Ключові слова: психологія, мотивація, індивідуальність, психологічна допомога, психологічна самоосвіта, соціалізація, креативність, абстрактне мислення, адаптація, соціальне забезпечення.

Очікувані результати навчання:

ПРН 9 – Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.

ПРН 15 – Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН 19 – Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.

Рекомендована література:

Основна

1. Скрипченко О.В. Вікова та педагогічна психологія. К.: Каравела, 2019. 400с.

2. Чернякова О.В., Грицук О.В., Мельник В.В. Крос-культурна психологія : навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія. Слов'янськ : ДДПУ, 2018. 185 с.

3. Шевців З. Основи соціально-педагогічної діяльності. Київ, 2019. 246с.

4. Щербакова І.М. Психологія праці: теоретичні і методологічні основи наукових досліджень: навчальний посібник. Суми : СумДПУ, 2020. 144с.

Допоміжна література

1. Лапіна М.Д. Психологія праці та професійної діяльності фахівців соціальної сфери : навчальний посібник. Маріуполь: ПДТУ, 2020. – 176 с.

3. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навчальний посібник / За наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т. В. Зайчикової. К.: Міленіум, 2018. 264 с.

4. Синявський В. В. Професійна орієнтація у реформуванні загальноосвітньої та професійної школи *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2018. №2. С.142-150

5. Ткаченко О.В., Зелінська З.П. Основи психології та етикет професійного спілкування в туризмі. Коломия : Світ книг, 2020. 200с.

6. Чернякова О.В. Морозова Р. Вплив психоемоційного здоров'я вчителя на його професійну діяльність. *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*. № 6. Черкаси, 2018. – С.138-144.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua>

	<p>2. Національна парламентська бібліотека України http://www.nplu.org</p> <p>3. Державна наукова установа “Книжкова палата України ім. Івана Федорова” http://www.ukrbook.net</p> <p>4. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького http://www.odnb.odessa.ua</p> <p>5. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка http://korolenko.kharkov.com</p> <p>6. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені К. А. Тімірязєва http://www.library.vn.ua</p> <p>7. Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Першоучителів слов'янських Кирила і Мефодія http://www.libr.dp.ua</p> <p>8. Електронний каталог бібліотеки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» https://lib.ddpu.edu.ua</p> <p>9. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. Франка http://www.lib.if.ua</p> <p><i>Платформи та сервіси дистанційного навчання:</i> Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i> (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1369).</p>
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <p>Тема 1. Основні проблеми психології професійної діяльності. Методи психології професійної діяльності.</p> <p>Тема 2. Психологічні засади професійної діяльності. Шляхи розвитку професійної діяльності.</p> <p>Тема 3. Психологічна діагностика організацій.</p> <p>Тема 4. Мотивація професійної діяльності.</p> <p>Тема 5. Працездатність. Шляхи, засоби і зміст заходів збереження працездатності працівників.</p> <p>Тема 6. Несприятливі функціональні стани: утом, моногонія, стрес.</p> <p>Тема 7. Методики дослідження працездатності працівників.</p> <p>Тема 8. Професія. Класифікація професій.</p> <p>Тема 9. Професіографія, професіограма та психограма.</p> <p>Тема 10. Професійний відбір працівників.</p> <p>Тема 11. Загальна характеристика професій різного типу «людина-людина».</p> <p>Тема 12. Психологія професійної освіти. Сучасні інноваційні професійні технології.</p>

<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i> Словесний метод - лекції проводяться з використанням наочного методу – застосуванням відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичний метод - практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, мозкового штурму, аналізу конкретних психологічних задач і ситуацій, розробки презентацій. В рамках самостійної роботи використовуються</p>																																									
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфолію, як майбутнього професіоналу.</p>																																									
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i> Вхідний (бесіда), поточний (тематичні письмові самостійні роботи у формі рефератів, доповідей, есе); усне та письмове опитування; контрольнокорекційні бесіди; письмові контрольні роботи; тестування, підсумковий контроль (залік). Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf). Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання. Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу. Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів. <i>Розподіл балів із дисципліни</i> Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)</p> <table border="1" data-bbox="472 1823 1469 2047"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Тема</th> <th colspan="2">Лекції</th> <th colspan="2">Практичні заняття</th> <th colspan="2">Самостійна робота</th> </tr> <tr> <th>Max</th> <th>Min</th> <th>Max</th> <th>Min</th> <th>Max</th> <th>Min</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Т 1</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>5</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Т 2</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>5</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Т 3</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>5</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Т 4</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>5</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>	Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		Max	Min	Max	Min	Max	Min	Т 1	2	1	2	1	5	2	Т 2	2	1	2	1	5	2	Т 3	2	1	2	1	5	2	Т 4	2	1	2	1	5	2
Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота																																					
	Max	Min	Max	Min	Max	Min																																				
Т 1	2	1	2	1	5	2																																				
Т 2	2	1	2	1	5	2																																				
Т 3	2	1	2	1	5	2																																				
Т 4	2	1	2	1	5	2																																				

T 5	2	1	2	1	3	2
T 6	2	1	2	1	3	2
T 7	2	1	2	1	3	2
T 8	2	1	2	1	3	2
T 9	2	1	2	1	5	2
T 10	2	1	2	1	5	2
T 11	2	1	2	1	5	2
T 12	2	1	2	1	5	2
Разом	24	12	24	12	52	24

Політика щодо дедлайнів та перескладань, відвідування:
відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.

Політика щодо академічної доброчесності:
індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ»» можна ознайомитись на: <http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>.

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності » в набутті здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців.
---	--

Шайда О. Г.
кандидат психол. наук, доцент

AM